

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

А. Н. КОТРОБАЙ, магістр

Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ

Фінансова безпека – є важливою складовою фінансової політики держави. Особливо це актуально для країн з транзитивною економікою, в яких система державних фінансів не є достатньо стійкою. Насамперед це стосується України, та інших постсоціалістичних країн, які використовують ринкову економіку. В економічній літературі існує кілька визначень фінансової безпеки країни, що пояснюється складністю процесів.

Професор Д. Василік вважав, що фінансова безпека держави - досить багатопланове поняття в економічному контексті та надзвичайно актуальне в політичному, бо є результатом практичних заходів з боку законодавчої та виконавчої влади в сфері фінансів [1].

Національна академія внутрішніх справ України під фінансовою безпекою країни розуміє такий стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової систем, який характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, здатністю надати ефективне функціонування національної економічної системи та економічне зростання. Це, на мою думку, одне з найбільш правильних визначень фінансової безпеки держави, тому що в ньому виділено основні складові фінансової безпеки.

С. Кульпінський вважає, що під фінансовою безпекою слід сприймати цілеспрямований комплекс заходів фіскальної та монетарної політики з метою досягнення збалансованої фінансової системи та створення сприятливого інвестиційного клімату. Як видно з цього та інших визначень фінансової безпеки країни, вона поперше досягається шляхом розумного використання державних

фінансів, створення комфортного інвестиційного і податкового стану в країні, поки не властиво фінансовій системі України, і робить її нестійкою до економічних загроз зсередини країни і ззовні [2].

В концепції національної безпеки України серед основних загроз національній безпеці виділені загрози для фінансової безпеки країни.

Серед них, такі як: величезна боргова залежність держави; критичні обсяги державного зовнішнього і внутрішнього боргів; "тінізація" економіки, тощо.

Можна припустити, що однією з найсерйозніших загроз для фінансової системи України є неофіційна доларизація економіки. Ця проблема свідчить про недовіру українців до власної валюти, а також про невпевненість у монетарній політиці уряду [3].

Хотілося б визначити, що фінансову безпеку країни треба розглядати на декількох рівнях: 1) підприємства; 2) галузі; 3) країни; 4) світової економіки.

Без фінансової безпеки окремих підприємств і галузей не можна гарантувати фінансову безпеку країни. У той же час фінансова безпека країни в умовах глобалізації світової економіки тісно пов'язана з ситуацією на міжнародних валютних і фондових ринках.

Стан фінансової безпеки країни залежить від багатьох факторів, до них відносять: інвестиційну безпеку; фактори міжнародного фінансового ринку; коливання попиту і пропозиції; стан грошово-кредитної системи країни; збалансованість державного бюджету; державний борг країни; податкові пільги.

Фінансова безпека України насамперед залежить від злагодженого кореляції складових фінансової системи країни. Розбалансованість державного бюджету є головним підриваючим чинником фінансової системи, і, відповідно, фактором негативного впливу на фінансову безпеку [4].

Формування та використання державного бюджету України відповідно до вимог фінансової безпеки повинні враховувати такі критерії: забезпечення інтересів держави; пріоритет національних інтересів України; відповідність цілей

бюджетної політики фінансовим ресурсам держави; забезпечення стабільності дохідної частини Державного бюджету України; підтримки єдності бюджетної системи та узгодженість бюджетної політики країни з грошово-кредитною політикою Національного банку України.

Важливим шляхом до підвищення фінансової безпеки України є протидія доларизації грошової сфери України. За різними аналізами, в банках України знаходиться близько 14-20 млрд. доларів, що є осередком функціонування і розвитку тіньової економіки. Провівши аналіз можна побачити, що щорічно ця сума тільки збільшується. Як раз це і свідчить про недовіру українців до банківської системи країни і невпевненість власників валюти в стабільності фінансової системи України на перспективу [5].

Отже, важливою складовою ефективного функціонування держави є високий рівень її фінансової безпеки. На підставі аналізу фінансової безпеки України, ми можемо зробити висновок про те, що фінансова безпека країни перебуває під загрозою, особливо негативний вплив на її стан мають такі підсистеми як грошово-кредитна, боргова та бюджетна. Саме тому необхідно впровадити дієві заходи, які забезпечать функціонування стану фінансової безпеки України на нормальному рівні.

Література

1. Василик О.Д. Теорія фінансів: підручник. Київ: НЮС. 2001. 416 с.
2. Кульпінський С. Роль фінансової безпеки України в поглибленні інтеграційних стосунків з європейськими країнам. *Фінансова консультація*. 2000. № 5. с. 34.
3. Єрмошенко М.М. Фінансова безпека держави. Київ: 2001. 350 с.
4. Сухоруков А.І. Фінансова безпека держави. Київ: Вища школа, 2007. 300 с.
5. Шлемко В.Т., Зінько І.Ф. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення. Київ: НІСД. 1997.